

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Danmarks
Erhvervsfremmebestyrelse

Midtvejsevaluering af NGR 2.0 – Innovation

Erhvervshus Fyn P/S

September 2025

Projektnummer	048
Version	Endelig
Udgivelsesdato	September 2025
Udarbejdet af	Sigurd Gylstorff

INDHOLD

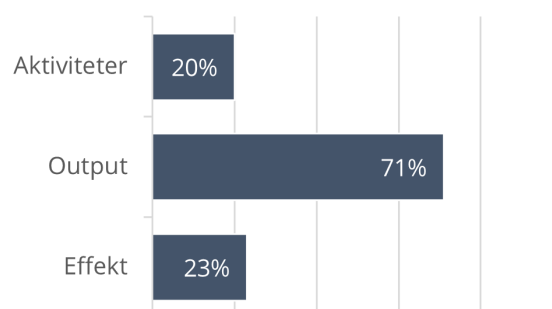
1. Resume.....	3
2. Fakta om projektet.....	4
2.1 Projektets effektkæde.....	5
2.2 Evalueringens datagrundlag.....	6
2.3 Scoring af fremdrift ift. projektmål.....	6
3. Projektstatus.....	7
3.1 Overordnet status.....	7
3.2 Status på aktiviteter.....	7
3.3 Status på output.....	8
3.4 Status på effekter.....	8
4. Projektets implementering.....	9
4.1 Input.....	9
4.2 Rekruttering.....	10
4.3 Virkemidler.....	11
4.4 Outcome & effekt	11
4.5 Forankring.....	14
4.6 Monitorering og opfølgning.....	14
5. Anbefalinger og læring.....	15

1 Resumé

Status på projektets indikator

Projektet har ved midtvejsevalueringen opnået lidt over 70 pct. af deres outputmål, som bl.a. omfatter antal virksomheder, der har modtaget støtte til innovationsprojekter.

Projektet er knap så langt på aktivitets- og effektindikatorer (fx udvikling af nye produkter/løsninger/innovationer). Det skyldes at samarbejder først registreres når samarbejdet er afsluttet, og at nye produkter/løsninger/innovationer først opnås ved innovationssamarbejdets projektafslutning.

Note: Ovenstående fremdrift er ift. projektets totale måltal.

Input	Rekruttering
Det er vores vurdering, at der er et godt samarbejde og klar rolle- og ansvarsfordeling mellem projektholder, projektledere og de enkelte innovationsprojekter. Derudover er det vores vurdering at projektet i høj grad formår at bygge videre på erfaringer og viden fra de forudgående projekter. Der er dog et potentiale for i visse projekter at styrke samarbejde internt mellem deltagerne samt på tværs af projekter i de fire spor.	Det er vores vurdering, at projekterne er succesfulde i rekrutteringen af virksomheder og projektholder har gjort en god fin indsats for at markedsføre muligheden bredt i deres netværk. Fremadrettet bør projektholder have opmærksomhed på, hvordan nye virksomheder kan inddrages i projekterne og rekrutteres til samarbejderne.
Virkemidler	Outcome & effekt
Det er vores vurdering, at innovationssamarbejderne er et velfungerende og attraktivt virkemiddel for målgruppen af virksomheder. De deltagende virksomheder vurderer at projektholder er god til at understøtte med administrativ hjælp og udvise fleksibilitet ift. projektændringer undervejs. Der efterspørges dog en lidt hurtigere og mere agil ansøgningsproces.	Det er vores vurdering, at de deltagende virksomheder får ny viden og styrket netværk ud af innovationsprojekterne. Mange forventer at kunne lancere nye produkter og har en forventning om forbedringer af fx omsætning og antal ansatte. Vi mener dog, at det endnu er for tidligt at konkludere, om projektet skaber de ønskede kommercielle effekter, da relativ få innovationsprojekter er afsluttet.
Forankring	Monitorering
Det er vores vurdering, at der i alle projekter sker en forankring af resultaterne og der er en god opmærksomhed på mulighederne for at finde yderligere finansiering til modning og videreudvikling af projektets resultater. De fysiske faciliteter samt test- og demonstrationsmiljøet i økosystemet på Fyn vil efter projektets afslutning udgøre en stærk platform for videreudvikling.	Det er vores vurdering projektpartnerne har en god monitorering af projektets fremdrift samt at projektholder er fleksibel og imødekommende ift. at lave justeringer i planlagte aktiviteter. Organiseringen med et strategisk forum, der har fokus på den langsigtet udvikling, bidrager til at understøtte erhvervsfyrtårnets fortsatte opbakning til projekterne.

2 Fakta om projektet

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af projektets formål og baggrund samt en gengivelse af de vigtigste baggrundsoplysninger for projektet (tekstboks). Afsnittet afsluttes med en opsamling af projektets 'effektkæde' og en kort beskrivelse af evalueringens datagrundlag.

"NGR 2.0 Innovation" er en del af erhvervsfyrtårnet for fremtidens industri og næste generation af robotter. Den overordnede vision for erhvervsfyrtårnet er at Fyn skal være et internationalt epicenter for fremtidens industri, der udvikler, tester og producerer robotteknologiske og autonome løsninger til lands, vands og i luften. Projektaktiviteterne bygger således videre på de aktiviteter, der blev igangsat i runde I for erhvervsfyrtårne og komplementerer øvrige eksisterende erhvervsfremmetilbud af relevans inden for økosystemet. Projektet består hovedsagelig af innovationsprojekter, der skal understøtte udviklingen af nye produkter og koncepter.

NGR 2.0 Innovation består af følgende fire spor:

- **SPOR 1 – NextGen Innovation:** Denne indsats består af en række innovationsprojekter målrettet fyrtårnets teknologier, hvor virksomheder i samarbejde med en videnspartner udvikler nye koncepter og produkter. Odense Robotics er projektleder på dette spor.
- **SPOR 2 – Large Scale Productions (LSP):** Denne indsats består af ét projekt, der har til formål at udvikle en overfladedrone, som kan indsætte autonome ubåde eller andre nyttelaster, samtidig med at der opbygges kompetencer inden for maritime droner. SDU LSP er projektleder på dette spor.
- **SPOR 3 - MARS:** Denne indsats består af innovationssamarbejder inden for det maritime område med fokus på bl.a. autonome skibsfarts-løsninger. SIMAC var indledningsvis projektleder på dette spor, men er sidenhen blevet afløst af Blue Tech Center.
- **SPOR 4 – NextGen Drones:** Denne indsats består af innovationssamarbejder inden for droneområdet med fokus på CounterUAS, Jamming, eVTOL samt BVOLS-operationer. HCA Airport er projektleder på dette spor.

FAKTA-BOKS

Tilskudsmodtager	Erhvervshus Fyn P/S
Sagsbehandler	Line Kjær Nikolajsen
Finansieringskilde	Regionalfonden
Indsatsområde	Innovation (ERDF 1.1)
Samlet budget	69.845.756,82 DKK
Bevillingsperiode	01.09.2023 –31.08.2026

2.1 Projektets effektkæde

Projektets effektkæde er sammenfattet i tabellen herunder. Evalueringen har især fokus på outcome, som er bindeleddet mellem projektets umiddelbare output/leverancer og resultaterne/effekterne på længere sigt, hvilket er nærmere udfoldet i afsnit 4.4.

Tabel 1: Projektets effektkæde

Indhold	Aktiviteter
Input	Samlet projektbudget: 69.845.756,82 DKK Eksisterende viden og infrastruktur i det fynske erhvervsfyrtårn, herunder viden og infrastruktur fra fase 1 bevilling. Viden og kompetencer fra projektpartnere
Hovedaktiviteter	Projektet består af fire hovedspor: • <i>NextGen Innovation</i>: Virksomhedsdrevne mindre innovationsprojekter, hvor SMV'er i samarbejde med videninstitutioner udvikler nye teknologier, koncepter og løsninger inden for fyrtårnets styrkepositioner. • <i>LSP Komposit</i>: Et udviklings- og testprojekt af kompositproduktion. • <i>MARS</i>: Test- og demonstrationsprojekter med fokus på retrofit-løsninger, bæredygtige transportkoncepter og udvikling af en generisk droneplatform. • <i>NextGen Drones</i>: Innovationsprojekter om Counter-UAS, BVLOS (Beyond visual line of sight) og Advanced Air Mobility, herunder analyser af vertiports/eVTOL/eSTOL og udvikling af standarder og løsninger til fremtidens droneteknologier.
Output	• <i>NextGen Innovation</i>: 9 innovationsprojekter, heraf 7 med udvikling af koncepter til nye produkter eller løsninger. • <i>LSP Komposit</i>: 1 innovationsprojekt, hvor ved der udvikles 2 koncepter til nye produkter eller løsninger. • <i>MARS</i>: Flere test- og demonstrationsprojekter, der samlet set udvikler 11 koncepter eller løsninger, herunder et koncept for en generisk droneplatform. Siden er det besluttet at allokere midler fra MARS til NetxGen Innovation, så MARS forventer at levere 5 koncepter eller løsninger, mens NextGen Innovation leverer flere. • <i>NextGen Drones</i>: 6 innovationsprojekter, der samlet udvikler nye koncepter eller løsninger samt analyser af tekniske og regulatoriske forhold.
Outcome	Se afsnit 4.4
Resultater (effekter)	• 24 virksomheder har udviklet koncepter til nye produkter eller løsninger • 6 SMV'er indfører produkt- eller procesinnovation

I nedenstående tabel præsenterer vi kort de primære målsætninger for den annoncering, som projektet har fået bevilliget tilsagn gennem. Tabellens indhold er vores fremstilling på baggrund af annonceringsmaterialet.

Tabel 2: Formål med annonceringen

Målsætninger i annonceringen
Formålet med indsatsen er at styrke SMV'er og iværksættervirksomheders innovationskapacitet i regi af erhvervsfyrtårnene. Med innovation forstås implementeringen af et nyt eller væsentligt forbedret produkt (vare eller tjenesteydelse), en ny eller væsentlig forbedret proces, en væsentlig ny organisatorisk metode eller en væsentlig ny markedsføringsmetode

2.2 Evalueringens datagrundlag

Evalueringen er grundlæggende baseret på semistrukturerede interviews med projektholder og udvalgte projektpartnere/-deltagere. I forbindelse med evalueringen har vi desuden udsendt et elektronisk spørgeskema til deltagerne i indsatsen (via e-mail-liste fra projektholder). Spørgeskemaet er sendt ud til 31 deltagere, hvoraf 13 respondenter har besvaret spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 42%. Desuden har vi gennemført interviews med projektholder og projektledere samt 7 deltagere.

Både spørgeskema og interviews giver et indblik i såvel det forventede som allerede opnåede udbytte blandt deltagerne, men udgør ikke en præcis beskrivelse af indsatsens effekt-skabelse.

2.3 Scoring af fremdrift ift. projektmål

Vurderingen af projektets målopnåelse er primært baseret på *fremdrift ift. outputmål* og sekundært *fremdrift ift. aktivitetsmål*. Scoren tildeles på baggrund af en helhedsvurdering af projektets målopnåelse, men med udgangspunkt i projektets kvantitative målopnåelse på evalueringstidspunktet. Nedenstående tabel over sammenhæng mellem målopnåelse og trafiklysscore er vejledende.

Tabel 3: Vejledende sammenhæng mellem målopnåelse og trafiklys

Trafiklys	Målopnåelsen er	Midtvejsevaluering	Slutevaluering
Grøn	... som ønsket eller bedre	45 % +	95 % +
Grøn	... lidt under det ønskede niveau	35-44 %	81-90 %
Gul	... noget under det ønskede niveau	24-34 %	65-80 %
Rød	... meget under det ønskede niveau	15-24 %	20-64 %
Rød	... ikke eksisterende eller tæt på	0-14 %	0-19 %

3 Projektstatus

Afsnittet indeholder en kort fremstilling af status for projektets fremdrift. Vi indleder med en kort overordnet status. Dernæst følger en status på henholdsvis projektets aktivitetsmål (afsnit 3.2), projektets outputmål (afsnit 3.3) samt projektets effektmål (afsnit 3.4) som angivet i projektets eget indikatorskema, der er aftalt med Erhvervsstyrelsen.

3.1 Overordnet status

Overordnet set vurderer vi, at projektet er godt på vej og allerede har realiseret en væsentlig del af de fastsatte mål. Der er opnået markante resultater i forhold til outputmålene, og også effektmålene vurderes i betydeligt omfang at være indfriet. Til gengæld er projektet endnu ikke langt fremme på aktivitetsindikatorerne, hvilket primært kan tilskrives, at disse først registreres ved innovationssamarbejdernes afslutning.

Samlet set vurderes projektets aktiviteter at forløbe planmæssigt uden væsentlige forsinkelser eller samarbejds-mæssige udfordringer. Denne vurdering underbygges af interview med sagsbehandler, projektholder og deltagere.

3.2 Status på aktiviteter

På evalueringstidspunktet er 20 % af de opstillede aktivitetsmål nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status for de enkelte aktivitetsmål er gengivet i tabellen nedenfor.

Som det fremgår af tabellen, er projektets målopnåelse på aktivitetsmålene relativt lav. Det hænger sammen med, at aktivitetsmålene omfatter afsluttede innovationssamarbejder og use cases. Inden for alle fire hovedspor er der dog igangværende innovationsprojekter, som overordnet set forløber hensigtsmæssigt. Den lave målopnåelse afspejler derfor primært, at måltallene opgøres på baggrund af afsluttede forløb.

Tabel 4: Status på de opstillede aktivitetsmål per 31.05.2025.

Aktivitet	Måltal	Status	Målopnåelse i procent
NextGen Innovation	9	4	44%
Large Structure Production (LSP)	1	0	0%
MARS	6	0	0%
NextGen Drones	5	0	0%

Note: Projektets målopnåelse af indrapporteret til evaluator af bevillingsmodtager. Bevillingsmodtager er ansvarlig for, at måltallene er indrapporteret korrekt.

Projektholder vurderer, at innovationsprojekterne skrider godt frem med et stærkt samarbejde mellem partnerne, som fortsat investerer betydelige ressourcer i udviklingsarbejdet. Det forventes derfor, at flere af projekterne afsluttes succesfuldt inden for den nærmeste fremtid.

3.3 Status på output

På evalueringstidspunktet er 71 % af de opstillede outputmål nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status for de enkelte outputmål er gengivet i tabellen nedenfor.

Overordnet set viser tabellen, at NGR 2.0 Innovation er kommet langt i forhold til outputmålene. I projektet har 33 virksomheder modtaget støtte til at indgå i ét innovationsprojekt, hvilket overstiger det initiale projektmål.

Tabel 5: Status på de opstillede outputmål per 31.05.2025

Output	Måltal	Status	Målopnåelse i procent
Antal virksomheder, der har modtaget støtte i form af tilskud (herunder mikro-, små-, mellemstore- og store virksomheder)	26	33	+100%
Antal virksomheder, der samarbejder med forskningsinstitutioner (afsluttet samarbejder).	26	4	15%

Note: Projektets målopnåelse af indrapporteret til evaluator af bevillingsmodtager. Bevillingsmodtager er ansvarlig for, at måltallene er indrapporteret korrekt.

På tidspunktet for midtvejsevalueringen er fire innovationsprojekter afsluttet, svarende til en målopfyldelse på 15 %. Projektholder vurderer, at samtlige igangsatte innovationsprojekter vil blive gennemført succesfuldt, og at projektet dermed forventes at opnå alle opstillede outputmål.

3.4 Status på effekter

På evalueringstidspunktet er 23 % af de opstillede effektmål nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status for de enkelte effektmål er gengivet i tabellen nedenfor.

Som det fremgår af tabellen, har fire virksomheder udviklet koncepter til nye produkter eller løsninger, svarende til en målopfyldelse på 17 %. Endvidere har tre virksomheder allerede implementeret en produkt- eller procesinnovation, hvilket svarer til en målopfyldelse på 50 %.

Tabel 6: Status på de opstillede effektmål per 31.05.2025

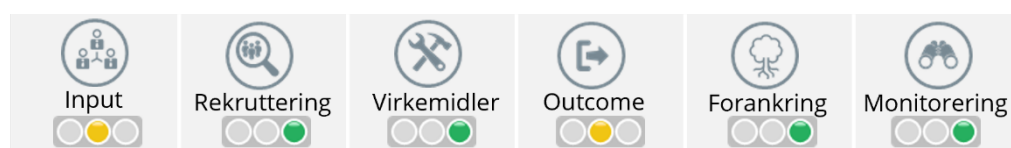
Indikator	Måltal i projektperioden	Måltal efter projektperioden	Status	Målopnåelse i procent
Antal virksomheder, der har udviklet koncepter til nye produkter eller løsninger	24	-	4	17%
Antal SMV'er, der indfører produkt- eller procesinnovation	6	-	3	50%

Note: Projektets målopnåelse af indrapporteret til evaluator af bevillingsmodtager. Bevillingsmodtager er ansvarlig for, at måltallene er indrapporteret korrekt. - angiver, at projektholderet endnu ikke er begyndt at samle data ind på denne indikator. 'Målopnåelse i procent' er beregnet pba. måltallene for den samlede projektperiode.

4 Projektets implementering

I dette afsnit præsenterer vi vores vurdering af projektets implementering ud fra seks faste evalueringsparametre. Figuren nedenfor giver et overblik over evalueringens konklusioner i forhold til de seks parametre. En grøn score indikerer en tilfredsstillende implementering, evt. med nogle få forbedringspotentialer; en gul score indikerer et behov for at adressere visse udfordringer og en rød score indikerer, at der er ét eller flere forhold, som ikke er tilfredsstillende.

Figur 7 Tildeling af scorer for de seks evalueringsparametre

Forklaring af scorer:

	Grøn score	Projektimplementeringen er tilfredsstillende. Få forbedringspotentialer.
	Gul score	Et eller flere elementer i projektimplementeringen bør have fokus.
	Rød score	Kritiske forhold i projektimplementeringen. Væsentlige forbedringspotentialer

I de følgende afsnit uddyber vi vurderingerne af projektet under de enkelte parametre.

4.1 Input

Projektholder har etableret et meget velfungerende samarbejde, der bygger ovenpå et stærkt lokalt økosystem, men mulighed for at styrke samarbejdet mellem de enkelte projekter.

Projektet er organiseret med Erhvervshus Fyn P/S som projektholder og med en række projekt-partnere, herunder Odense Robotics, HCA Airport, BlueTech Center og Syddansk Universitet. Det vurderes, at de nødvendige kompetencer overordnet set er til stede, og at samarbejdet mellem parterne fungerer velfungerende og konstruktivt.

Samarbejdet beskrives af både projektholder og de interviewede partnere som præget af åbenhed. Vi vurderer at projektholder varetager projektlederrollen på tilfredsstillende vis og har etableret en samarbejdsmodel, som både tager udgangspunkt i de enkelte aktørers behov og samtidig sikrer en central styring af projektets fremdrift og overordnede målopfyldelse.

Denne vurdering understøttes af interviews med både projektpartnere og deltagende virksomheder, der fremhæver, at samarbejdet fungerer godt, at der er en klar rollefordeling, og at projektet i høj grad bygger videre på viden og erfaringer fra tidligere projekter under erhvervsfyrtårnet. Enkelte virksomheder peger imidlertid på et potentiale for at styrke samarbejdet internt mellem deltagerne, idet der kan være betydelige forskelle i, hvor aktivt de enkelte partnere er involveret i projektaktiviteterne. Derudover fremhæves en mulighed for at øge kendskab og samarbejde på tværs af projekterne i de fire spor – særligt mellem NextGen Drones og NextGen Innovation – hvor et tættere kendskab og samarbejde vurderes at kunne skabe yderligere synergi og videndeling.

4.2 Rekruttering

Projektet har haft succes med at rekruttere SMV'er til innovationsprojekterne, men vigtigt fremadrettet at være opmærksom på nye startups.

Vi vurderer, at projektet i høj grad har formået at rekruttere den relevante målgruppe til innovationssamarbejderne. På de enkelte spor under erhvervsfyrtårnet er der etableret samarbejder med en bred kreds af både virksomheder og videninstitutioner. Rekrutteringen er gennemført via en række forskellige tiltag, som fremgår af tabellen neden for. Omkring en tredjedel af virksomhederne er blevet opmærksomme på indsatsen gennem erhvervshuset, det lokale erhvervsråd eller klyngeorganisationen, mens dialog med andre virksomheder ligeledes har udgjort en væsentlig rekrutteringskanal.

Tabel 8: Hvordan fik deltagerne kendskab til indsatsen?

Andel af respondenterne, der angiver at de blev opmærksomme på indsatsen via...	Procent
Erhvervshus	31%
Lokalt erhvervsråd	31%
Klyngeorganisation	31%
Andre virksomheder	15%
Privat rådgiver	8%
Kan ikke huske	15%

Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor andelen ikke summerer til 100 (n=13)

En væsentlig styrke er, at projektet er indlejret i den samlede erhvervsfyrtårnsindsats, som er kendetegnet ved en stærk samarbejdskultur. Projektlederne – Erhvervshus Fyn P/S, Odense Robotics, HCA Airport og BlueTech Center – har været effektive i at identificere og engagere relevante virksomheder. Dette bekræftes af interviewene, hvor virksomheder peger på, at aktørerne i økosystemet generelt er gode til at facilitere matchmaking mellem virksomheder og videnmiljøer.

Vi vurderer, at innovationssamarbejderne har godt fat i målgruppen, og at der ikke eksisterer en større population af relevante SMV'er, som ikke er bekendt med indsatsen. Mange af de deltagende virksomheder er erfarne brugere af erhvervsfremmesystemet. Spørgeske-undersøgelsen viser, at 44 % af respondenterne allerede før deltagelsen havde modtaget vejledning eller støtte – primært gennem erhvervshuse og/eller klyngeorganisationer. Dette billede understøttes af interviewene, hvor flere virksomheder fremhæver, at de har erfaring med at indgå i udviklingsprojekter

Dog udtrykker enkelte interviewede deltagere usikkerhed om, hvorvidt projektet har en tydelig strategi for at rekruttere nyetablerede virksomheder. Udviklingen inden for droneområdet er gået stærkt de seneste år – bl.a. som konsekvens af geopolitiske forhold – hvilket har ført til etablering af flere nye virksomheder. I flere af innovationsprojekterne er de deltagende virksomheder blevet rekrutteret allerede i ansøgningsfasen, hvilket indebærer en risiko for, at nye relevante virksomheder overses.

4.3 Virkemidler

Projektets centrale virkemiddel – innovationssamarbejder – fungerer godt, og de deltagende virksomheder oplever stor værdi af at indgå i samarbejderne.

NGR 2.0 Innovation består af en række innovationsprojekter og use cases inden for fyrtårnets styrkeområder. I NextGen Innovation har samarbejderne ofte en værdi af 800.000 DKK, hvoraf 600.000 DKK er øremærket til virksomhederne og de resterende 200.000 DKK til videninstitutioner. I LSP komposit, MARS og NextGen Drones er innovationssamarbejderne som hovedregel større og med flere partnere

De interviewede virksomheder oplever innovationssamarbejderne som både attraktive og relevante, og de vurderes at udgøre et velegnet virkemiddel. Der er generelt stor tilfredshed med projektholders støtte og vejledning. De administrative krav til ansøgning og afrapportering vurderes som lette og rimelige, og virksomhederne fremhæver en høj grad af fleksibilitet fra projektholder.

Interviewene viser samtidig, at projektets additionalitet varierer mellem virksomhederne. Større virksomheder med erfaring i udviklingsaktiviteter oplever i mindre grad et løft, mens mindre og relativt nyetablerede virksomheder vurderer additionaliteten som væsentligt større. For nogle af disse virksomheder udgør deltagelsen den første kontakt med det samlede økosystem på Fyn, hvilket yderligere øger projektets værdi.

Der peges dog også på enkelte udfordringer. Den faste struktur for projekterne opleves til tider som en barriere, ligesom den lange udbetalingstid vurderes som en unødigt administrativ byrde – særligt for små forsknings- og udviklingsorienterede SMV'er. Endvidere fremhæves, at ansøgningsprocessen kan opleves som for rigid, da det er vanskeligt at vurdere indhold og forventede resultater lang tid før projektstart. Virksomhederne understreger derfor behovet for løbende tilpasninger af projektaktiviteterne og peger på, at bevillingsgiver med fordel kunne være mere åben over for ansøgninger, hvor innovationsprojekterne er mere fleksibelt beskrevet.

Samlet set vurderer vi, at projektets centrale virkemiddel – innovationssamarbejderne – fungerer tilfredsstillende, herunder samarbejdet og inddragelsen af videninstitutioner. Blandt de interviewede virksomheder er der en klar forventning om, at projekterne vil føre til de ønskede effekter. Denne vurdering understøttes af spørgeskemaundersøgelsen, hvor 61% af respondenterne i meget høj eller høj grad vurderer, at indsatsen har været tilpasset deres behov.

4.4 Outcome & effekt

Mange virksomheder vurderer at innovationsprojekterne har skabt stor værdi for dem, men det er endnu lidt for tidligt at vurdere de mere langsigtede kommercielle effekter.

Et af de centrale formål med NGR 2.0 Innovation er at bidrage til, at SMV'er i samarbejde med videninstitutioner udvikler nye produkter og koncepter, der kan introduceres på markedet. Da flere af innovationsprojekterne endnu ikke er afsluttet på tidspunktet for midtvejsevalueringen, er det vanskeligt at vurdere, om projektet på længere sigt vil skabe den ønskede kommercielle effekt for deltagerne. Både interviewene med deltagende

virksomheder og spørgeskemaundersøgelsen peger imidlertid på, at projektet bidrager til at styrke deltagernes forudsætninger for at opnå de ønskede resultater. Nedenstående tabel viser andelen af respondenter, der som følge af indsatsen oplever styrkede forudsætninger for at nå de ønskede resultater.

Tabel 9: Indsatsens bidrag til at skabe styrkede forudsætninger for de ønskede resultater

Andel af respondenterne, der angiver at de som følge af indsatsen har fået...	Procent
Viden om vores eget innovationspotential	38%
Viden om tilgængelige værktøjer, som kan understøtte vores innovation	31%
Opbygget nye kompetencer og kvalifikationer, der kan understøtte vores innovation	62%
Netværk til aktører, som vi kan samarbejde med om innovation	54%
Testet produkt/løsning, som er klar til markedsintroduktion	31%

Note: Respondenterne har kunnet angive flere svarmuligheder, hvorfor andelen ikke summerer til 100 (n=13)

Lidt over 60% af virksomhederne angiver, at de som følge af projektet har opbygget nye kompetencer og kvalifikationer, der understøtter deres innovationsarbejde. Omtrent en tredjedel har opnået større viden om tilgængelige værktøjer, og halvdelen har etableret netværk til aktører, de kan samarbejde med om innovation.

Disse resultater bekræftes i høj grad af interviewene med virksomhederne. Her fremhæves, at støtten fra NGR 2.0 har gjort det lettere at igangsætte innovationsprojekter og etablere samarbejde med videnspartnere. Virksomhederne fremhæver især den nye viden og de kompetencer, der opbygges i projekterne, som et centralt resultat. Flere projekter arbejder med udvikling og implementering af ny teknologi, hvilket medfører et betydeligt behov for opbygning af viden og kompetencer, der kan understøtte den videre produktudvikling.

For at opnå de ønskede resultater vil deltagerne imidlertid ofte skulle omsætte deres styrkede forudsætninger til konkrete adfærdssændringer eller tiltag. Eksisterende vaner samt organisatoriske og økonomiske forhold kan i nogle tilfælde hindre, at viden omsættes i praksis – også selv i forbindelse med vellykkede indsatser. Nedenstående figur viser andelen af respondenter, som enten allerede har gennemført forandringer som følge af indsatsen eller forventer at gøre det fremadrettet.

Tabel 10: Indsatsens bidrag til at skabe forandringer hos deltagerne

Output	Ingen forandring	Vi er i gang / har gjort det	Inden for et år	Om et år eller derefter
Fortsætte samarbejdet med vidensinstitutioner om innovation	8%	54%	23%	8%
Udarbejde en plan for de næste skridt i produktets/løsningens udvikling	15%	54%	31%	0%
Søge finansiering til videreudviklingen af jeres produkt / løsning	15%	54%	31%	0%
Markedsintroducere jeres udviklede produkt / løsning	15%	62%	23%	0%

Note: (n=13). Svaremuligheden "Ikke relevant for os" fremgår ikke af tabellen, da ingen af virksomheder har angivet den mulighed i undersøgelsen.

Mere end 60% af de adspurgte virksomheder angiver, at de allerede har eller er i gang med at markedsintroducere den udviklede løsning eller produkt, mens 23% forventer at gøre det inden for et år. Dette indikerer, at projekterne i betydeligt omfang bidrager til at skabe forandringer i virksomhederne. Lidt over halvdelen af virksomhederne forventer desuden at fortsætte samarbejdet med en videninstitution, hvilket understøtter udviklingen af et stærkt økosystem.

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen bekræftes af flere interviews med de deltagende virksomheder. Mange fremhæver, at de med afsæt i projektaktiviteterne har introduceret nye produkter på markedet. Når deltagerne ændrer adfærd eller gennemfører nye tiltag, sker det typisk med henblik på at opnå konkrete forbedringer. Nedenstående tabel viser andelen af respondenter, som enten allerede har opnået forbedringer som følge af indsatsen eller forventer at gøre det fremadrettet.

Tabel 11: Indsatsens bidrag til at skabe forbedringer hos deltagerne

Output	Ingen forbedringer	Har oplevet forbedringer	Forventer at opleve forbedringen inden for et år	Forventer at opleve forbedringer om to år eller derefter
Omsætning	23%	8%	46%	23%
Eksport	31%	8%	46%	15%
Produktivitet	31%	38%	23%	8%
Antal ansatte	31%	8%	46%	15%

Note: (n=13)

Af tabellen fremgår det, at størstedelen af virksomhederne endnu ikke har oplevet direkte økonomiske effekter i form af øget omsætning, eksport eller antal ansatte. Der er dog knap 40%, som har oplevet en forbedret produktivitet. Samtidig angiver knap halvdelen at de forventer at opnå økonomiske effekter allerede inden for det kommende år.

Dette skal ses i sammenhæng med, at de fleste innovationssamarbejder endnu ikke er afsluttet, og at der ofte går tid, før tekniske og faglige resultater omsættes til kommercielle effekter.

I forlængelse af disse resultater er det værd at fremhæve, at 53 % af respondenterne i høj eller meget høj grad vurderer, at indsatsen har skabt en værdi, som overstiger de ressourcer, de har investeret i deltagelsen. Derudover angiver 38 %, at det er meget sandsynligt, at de vil anbefale andre at deltage i lignende forløb. Projektets samlede Net Promoter Score er 60.

4.5 Forankring

Projektet er velforankret i det fynske erhvervsfyrårn og det bredere økosystem på Fyn. Vigtigt fremadrettet at styrke samarbejde med centrale nationale myndigheder.

Projekttaktiviteterne under NGR 2.0 Innovation er forankret i erhvervsfyrårnet for fremtidens industri og næste generation af robotter på Fyn. Blandt de interviewede partnere og virksomheder er der bred enighed om, at det er lykkedes at engagere relevante videnmiljøer, offentlige aktører og øvrige interessenter i det fynske erhvervsfyrårn.

Flere virksomheder peger dog på, at samarbejdet med nationale myndigheder med fordel kan styrkes fremadrettet. Dette gælder særligt inden for flyvende droner, hvor det opleves som vanskeligt at opnå de nødvendige tilladelser til at teste bestemte typer teknologi, fx jamming. Endvidere fremhæves potentialet i et tættere samspil med forsvarsområdet, hvor Forsvarets Dronecenter vurderes at udgøre en oplagt platform for et udvidet samarbejde.

I relation til øvrige aktører i erhvervs- og innovationsfremmesystemet vurderer de interviewede virksomheder, at organiseringen fungerer godt, og at Erhvervshus Fyn P/S spiller en vigtig rolle i at henvise til relevante støtteprogrammer. Spørgeskemaundersøgelsen viser, at 54% af respondenterne er blevet henvist til andre tilbud i erhvervsfremmesystemet, som er relevante for dem, mens yderligere 8% er blevet gjort opmærksomme på tilbud, der dog ikke er relevante på nuværende tidspunkt.

4.6 Monitorering og opfølgning

Projektholder har en velfungerende monitorering og opfølgning af projekterne og har fokus på løbende at tilpasse aktiviteterne for at styrke projektets effektskabelse.

Det er vores vurdering, at projektholder generelt har en velfungerende monitorering af projektets fremdrift og risici inden for alle fire hovedaktiviteter, og at projektlederne i de enkelte spor udøver en tæt og systematisk opfølgning på de igangsatte projekter.

Et eksempel herpå er inden for MARS, hvor projektholder har valgt ikke at igangsætte enkelte innovationsprojekter, fordi teknologierne ikke vurderedes at være tilstrækkeligt modne. Restmidlerne er i stedet blevet allokeret til NextGen Innovation, hvor de vurderes at skabe størst effekt. Dette illustrerer, at projektholder har en god føling med projektpor-teføljen og formår at omprioritere ressourcerne på en hensigtsmæssig måde.

5 anbefalinger og læring

Her præsenterer vi de vigtigste anbefalinger og læringspunkter, som evaluator vil pege på med baggrund i evalueringen. Punkterne er ikke i prioriteret rækkefølge. For hver anbefaling eller læringspunkt er der angivet en primær målgruppe. Nedenstående tabel giver et overblik over, hvilke målgrupper, anbefalingerne og læringspunkterne relaterer sig til

Anbefaling/læringspunkt nr.	1	2	3
Projektholder	X		X
Øvrige operatører	X	X	X
Udvalg og rammesættere			

#1. Øget samspil mellem projektdeltagere i de fire hovedspor. Vi anbefaler, at projektholder overvejer mulighederne for et styrket samarbejde på tværs af de fire hovedspor. Et tættere samspil kan bidrage til at identificere og udnytte potentielle synergier, særligt mellem NextGen Drones og NextGen Innovation, hvor der allerede er et vist overlap i både projektdeltagere og teknologier. En mere systematisk videndeling og koordinering på tværs kan skabe yderligere værdi og understøtte, at erfaringer og resultater fra de enkelte projekter i højere grad kan berige hinanden.

#2. Samlet kommunikationsindsats. Vi anbefaler, at projektholder arbejder med en samlet kommunikationsindsats, som kan give et bedre overblik over de aktiviteter, der gennemføres i NGR 2.0 Innovation. En sådan indsats kan samtidig bidrage til at samle op på og præsentere både igangværende og afsluttede projekter og give udefrakommende et godt overblik over hvilke teknologier og løsninger, der arbejdes på tværs af NGR 2.0 Innovation. Gennem udvælgelse af gode cases kan kommunikationsmaterialet anvendes til at synliggøre og markedsføre de resultater, som projektet skaber, og dermed understøtte en stærkere profilering af indsatsen.

#3. Fortsat fokus på at styrke økosystemet. Vi anbefaler, at projektholder fortsat prioriterer inddragelsen af nye aktører, såsom Defence Tech DK og Forsvarets Dronecenter Eksistensen af stærk test- og demonstrationsinfrastruktur giver allerede markante fordele, men området udvikler sig hastigt, og nye aktører kan bringe værdifulde perspektiver og kapacitet ind i projekterne. Derudover bør projektholder fortsat have fokus på at styrke dialogen med myndigheder med henblik på at forbedre rammerne for test og demonstration – herunder lettere regulering og lettere adgang til tilladelser for flyvende droner –, så innovationsprojekterne kan realisere deres potentiale hurtigere og mere fleksibelt.

